

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

18.10.2022 № 70/39-р/к

Справа № 7/02-107-21

м. Київ

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції та
накладення штрафу

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ДОБРОБУТ» ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ (далі - КП «ДОБРОБУТ», Підприємство) протягом 2019 року та січня 2020 року займало монопольне (домінуюче) на ринку послуги з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах населених пунктів с. Яреськи Шишацького району Полтавської області, де були розташовані мережі централізованого водопостачання, які знаходились у користуванні (на балансі) Підприємства, як таке, що не мало жодного конкурента на цьому ринку.

Як наслідок, КП «ДОБРОБУТ» самостійно визначало умови надання послуги з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах населених пунктів с. Яреськи Шишацького району Полтавської області, де були розташовані мережі централізованого водопостачання, які знаходились у користуванні (на балансі) Підприємства.

Бездіяльність КП «ДОБРОБУТ» щодо нездійснення розрахунків тарифів на послугу з централізованого водопостачання відповідно до встановленого законодавством порядку формування тарифів могла призвести до ущемлення інтересів споживачів, що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

За результатами розгляду справи № 7/02-107-21 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, бездіяльність КП «ДОБРОБУТ» визнано порушенням, передбаченим частиною 1 статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у

вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах с. Яреськи Шишацького району Полтавської області, де були розташовані мережі централізованого водопостачання, які знаходились у користуванні (на балансі) Підприємства, що могла призвести до ущемлення інтересів споживачів, що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

На КП «ДОБРОБУТ» накладено штраф у розмірі 5 015,00 (п'ять тисяч п'ятнадцять) гривень.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 7/02-107-21 про порушення КП «ДОБРОБУТ» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною 1 статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання Другого відділу досліджень і розслідувань Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 07.10.2022 № 70-03/171-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 29.01.2020 № 66/7-рп/к розпочато розгляд справи № 66-2-50/7-20 за ознаками вчинення КП «ДОБРОБУТ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку централізованого водопостачання (далі - Справа).
- (2) Відповідно до підпункту 6.5 пункту 6 Розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 07 травня 2020 № 5-рп) (далі – Розпорядження № 23-рп) з 1 червня 2020 року припинено Полтавське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (ідентифікаційний код – 21076316) шляхом приєднання до Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (ідентифікаційний код – 22630473).
- (3) Згідно з підпунктом 6.6 пункту 6 Розпорядження № 23-рп, Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України визначено правонаступником всіх майнових прав та обов'язків Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – ПОТВ).
- (4) Відповідно до підпункту 7.6 пункту 7 Розпорядження № 23-рп, змінено з 02.06.2020 найменування Харківського обласного територіального

відділення Антимонопольного комітету України на Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України, в складі якого утворено відділ досліджень і розслідувань в Полтавській області Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

- (5) Розпорядженням адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 04.03.2021 № 70/115-рп/к прийнято до провадження Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України матеріали справи № 66-2-50/7-20 та присвоєно прийнятій справі номер 7/02-107-21.
- (6) Відділенням, листом від 07.10.2022 № 70-02/2437, за місцезнаходженням КП «ДОБРОБУТ» направлено копію подання з попередніми висновками у Справі від 07.10.2022 № 70-03/171-П.

2. Сторони у справі

- (7) Заявник: КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ» (далі – КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП»). Ідентифікаційний код юридичної особи – (конфіденційна інформація). Місцезнаходження юридичної особи: (конфіденційна інформація).
- (8) Відповідач у Справі: КП «ДОБРОБУТ». Згідно із даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань за посиланням <https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search>, КП «ДОБРОБУТ» є юридичною особою. Дата запису державної реєстрації юридичної особи: (конфіденційна інформація). Засновником КП «ДОБРОБУТ» є ЯРЕСЬКІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА. Місцезнаходження юридичної особи: (конфіденційна інформація).
- (9) Ідентифікаційний код юридичної особи: (конфіденційна інформація).
- (10) Основний вид діяльності Підприємства за КВЕД: (конфіденційна інформація).
- (11) Підприємство діє на підставі Статуту, затвердженого рішенням двадцять шостої сесії сьомого скликання ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 02.02.2018.
- (12) Згідно із пунктом 1.2 Статуту, власником та органом управління майном КП «ДОБРОБУТ» є ЯРЕСЬКІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА (далі - Орган управління). Підприємство є підпорядкованим, підзвітним, підконтрольним Органу управління.
- (13) Відповідно до пункту 2.2. Статуту, основним завданням Підприємства, зокрема, є збір, очищення та постачання води: забезпечення виробництва та надання послуг з централізованого постачання холодної води та централізованого водовідведення населенню та іншим споживачам.

- (14) Таким чином, КП «ДОБРОБУТ» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (15) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (зі змінами) (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, Відділенням встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (16) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (17) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ДОБРОБУТ» є суб'єктом господарювання.
- (18) Об'єктом аналізу є КП «ДОБРОБУТ» – суб'єкт господарювання, який надавав послугу з централізованого водопостачання споживачам.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (19) Об'єктом аналізу є послуга з централізованого водопостачання.

3.2 Визначення товарних меж ринку

- (20) У відповідності до пункту 5.1 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) за показниками взаємозамінності, окремими з яких є наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи), відсутність суттєвої різниці в цінах, подібність якісних показників, взаємозамінність товарів з точки зору їх виробництва (пункт 5.1 Методики).
- (21) Відповідно до розпорядження голови Полтавської обласної державної адміністрації від 06.04.2018 № 324 «Про видачу ліцензій на господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення»,

КП «ДОБРОБУТ» видано на безстроковий термін ліцензію для здійснення господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення.

- (22) Послуга з централізованого водопостачання не має взаємозамінних товарів, оскільки мережі централізованого водопостачання для надання цих послуг споживачам, знаходилися на балансі Підприємства.
- (23) На балансі Підприємства знаходились основні засоби (артезіанські свердловини, насосні станції, мережі централізованого водопостачання тощо), що були передані ЯРЕСЬКІВСЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ згідно із актом приймання-передачі основних засобів від 02.08.2018.
- (24) Обсяг наданої КП «ДОБРОБУТ» послуги з централізованого водопостачання становив:
 - за I півріччя 2019 року - фізичним особам у обсязі 27808 м³ на суму 241,9 тис. грн., юридичним особам у обсязі 4266 м³ на суму 119,4 тис. грн.;
 - за 2019 рік – січень 2020 року - фізичним особам у обсязі 69962 м³ на суму 597,7 тис. грн., юридичним особам у обсязі 14408,7 м³ на суму 403,4 тис. грн.
- (25) Послуга з централізованого водопостачання надавалась споживачам на підставі укладених договорів про надання послуги з централізованого водопостачання.
- (26) Кількість споживачів послуги з централізованого водопостачання становила:
 - на 01.01.2019 населення – 4017, юридичні особи - 31;
 - на 01.01.2020 населення – 3673, юридичні особи – 33;
 - на 01.02.2020 населення – 3666, юридичні особи - 33.
- (27) КП «ДОБРОБУТ» було укладено договори на надання послуги з централізованого водопостачання із споживачами: станом на 01.08.2019 з населенням - 1269, з юридичними особами – 33; станом на 01.01.2020 з населенням - 1273, з юридичними особами – 33.
- (28) У зв'язку з цим послуга з централізованого водопостачання є товаром.
- (29) Враховуючи вищевикладене, товарними межами ринку є послуга з централізованого водопостачання.
- (30) Споживачами послуги є фізичні особи (населення) та суб'єкти господарювання, що отримували послугу з централізованого водопостачання.

3.3 Визначення географічних меж ринку

- (31) Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору

споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.

- (32) За інформацією КП «ДОБРОБУТ», наданою листом від 19.09.2020 № 16 (вх. № 66-01/1519 від 20.09.2019), Підприємство здійснювало діяльність з централізованого водопостачання в територіальних межах с. Яреськи Шишацького району Полтавської області, де розташовані мережі централізованого водопостачання, що знаходились у користуванні (на балансі) цього підприємства.
- (33) Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку надання послуги з централізованого водопостачання, є межі с. Яреськи Шишацького району Полтавської області, де були розташовані мережі централізованого водопостачання, що знаходились у користуванні (на балансі) КП «ДОБРОБУТ».

3.4. Часові межі ринку

- (34) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (35) За інформацією КП «ДОБРОБУТ», наданою листом від 19.09.2019 № 160 (вх. № 66-01/1519 від 20.09.2019), з 07.12.2018 Підприємство розпочало надання послуги з централізованого водопостачання споживачам с. Яреськи Шишацького району Полтавської області.
- (36) Відділенням досліджувалась діяльність КП «ДОБРОБУТ» на ринку послуги з централізованого водопостачання за період з 2019 року по січень 2020 року.
- (37) Отже, часовими межами ринку визначено період 2019 року та січень 2020 року.

3.5. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (38) Відповідно до пункту 9.2. Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (39) Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (40) Послуга з централізованого водопостачання надавалась КП «ДОБРОБУТ» споживачам на підставі укладених договорів, предметом яких є послуга з централізованого водопостачання.

- (41) Споживачі послуги з централізованого водопостачання не могли обрати іншого виконавця послуги та укласти з ним договір, оскільки мережі централізованого водопостачання, що використовувалися для надання вказаної послуги споживачам, знаходилися на балансі Підприємства.
- (42) Статтею 7 Закону України «Про природні монополії» визначено, що діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього Закону, а також діяльність суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до закону.
- (43) Адміністративними бар'єрами вступу на ринок послуги з централізованого водопостачання потенційних конкурентів є необхідність отримання необхідних дозвільних документів, ліцензій на здійснення господарської діяльності з централізованого водопостачання, отримання в користування (оренду тощо) мережі централізованого водопостачання.
- (44) Економічними бар'єрами вступу на ринок потенційних конкурентів є економічні обмеження, пов'язані із розробкою проекту та будівництвом (реконструкцією тощо) виробничих об'єктів (споруд, водопровідних мереж тощо), встановлення обладнання, призначеного для виробництва та надання послуги з централізованого водопостачання, необхідних для вступу на зазначений ринок.
- (45) За звичайних умов споживач не може, легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого, тобто, від споживання послуги з централізованого водопостачання, що надавались КП «ДОБРОБУТ», до споживання цих послуг від іншого суб'єкту господарювання.
- (46) Таким чином, внаслідок технологічних особливостей, КП «ДОБРОБУТ» на ринку послуги з централізованого водопостачання в межах території с. Яреськи Шишацького району Полтавської області, де розташовані мережі централізованого водопостачання, які знаходились у користуванні цього Підприємства, не мало конкурентів.

3.6. Встановлення монопольного (домінуючого) становища

- (47) Відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (48) Враховуючи зазначене, КП «ДОБРОБУТ», за результатами діяльності протягом 2019 року та січня 2020 року займало монопольне (домінуюче) на ринку послуги з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах с. Яреськи Шишацького району Полтавської області, де розташовані мережі централізованого водопостачання, які знаходились у користуванні (на балансі) цього Підприємства, як таке, що не мало жодного конкурента на цьому ринку.

4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

4.1 Обставини справи

- (49) Відділенням проведено дослідження дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції КП «ДОБРОБУТ» при наданні споживачам послуги з централізованого водопостачання.
- (50) До ПОТВ надходила заява КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП» від 15.07.2019 № 29 (вх. № 66-01/39-АМ від 18.07.2019) щодо надання ЯРЕСЬКІВСЬКОЮ СІЛЬСЬКОЮ РАДОЮ дозволу на застосування КП «ДОБРОБУТ» тарифів на послугу з водопостачання, встановлених для КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП».
- (51) Пунктом 2 рішення виконавчого комітету ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 09.08.2017 № 49 «Про коригування тарифів на комунальні послуги з водопостачання КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП» та водовідведення ПП «КОМБІНАТ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ с. Яреськи» встановлено скориговані тарифи, зокрема, на послугу з водопостачання КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП» для населення у розмірі 8,70 грн. за 1 м³ та для інших споживачів у розмірі 28,0 грн. за 1 м³.
- (52) Пунктом 4 рішення двадцять шостої чергової сесії сьомого скликання ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 02.02.2018 «Про створення комунального унітарного підприємства «КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ДОБРОБУТ» ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ» визначено «дозволити новоствореному комунальному унітарному підприємству КП «ДОБРОБУТ» використовувати діючі тарифи на житлово-комунальні послуги, а саме: водопостачання для населення 8,70 грн., для інших споживачів 28,00 грн., водовідведення для населення 7,00 грн., для інших споживачів 16,80 грн. ...».
- (53) Підприємством здійснювалось нарахування плати за послугу з централізованого водопостачання споживачам за тарифами, відповідно до пункту 4 рішення двадцять шостої чергової сесії сьомого скликання ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 02.02.2018 «Про створення комунального унітарного підприємства «КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ДОБРОБУТ» ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ». При цьому, розмір тарифів був визначений на підставі пункту 2 рішення виконавчого комітету ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 09.08.2017 № 49, що встановлені для КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП».
- (54) Вибірковим аналізом наданих КП «ДОБРОБУТ» листом від 19.09.2019 № 160 (вх. від 20.09.2019 № 66-01/1519) копій договорів про надання послуг з централізованого водопостачання, укладених із споживачами, ПОТВ встановлено наступне.
- (55) Так, наприклад:
- споживач (конфіденційна інформація); договір про надання послуг з централізованого водопостачання від 30.01.2019), згідно із пунктом 4 договору тариф на послугу з централізованого водопостачання становить - 8,70 грн. м³;

- споживач (конфіденційна інформація); договір про надання послуг з централізованого водопостачання від 06.02.2019), згідно із пунктом 4 договору тариф на послугу з централізованого водопостачання становить - 8,70 грн.м³;

- споживач (конфіденційна інформація); договір про надання послуг з централізованого водопостачання від 04.07.2019), згідно із пунктом 4 договору тариф на послугу з централізованого водопостачання становить - 8,70 грн.м³.

- (56) Тобто, тарифи на послугу з централізованого водопостачання, що зазначені у договорах із споживачами, застосовувались Підприємством на рівні тарифів, встановлених рішенням виконавчого комітету ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 09.08.2017 № 49 для КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП».
- (57) За інформацією КП «ДОБРОБУТ», наданою листом від 19.09.2019 № 160 (вх. від 20.09.2019 № 66-01/1519), Підприємством не здійснювались розрахунки тарифів на послугу з централізованого водопостачання.
- (58) Таким чином, КП «ДОБРОБУТ» при визначенні розміру плати за послугу з централізованого водопостачання споживачам застосовувались тарифи у розмірі, що встановлений для іншого підприємства - КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП».
- (59) Слід зазначити, що відповідно до «Звіту незалежного аудитора щодо виконання узгоджених процедур стосовно фінансової інформації КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП» за період з 01.01.2016 по 30.06.2018» ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СІЧЕНЬ - АУДИТ» від 15.08.2018, наданого КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП» листом від 15.07.2019 № 29 (вх. № 66-01/39-АМ від 18.07.2019), Відділенням встановлено наступне:
- загальні фактичні витрати КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП» у 2017 році на надання послуги з централізованого водопостачання становили 3 182,9 тис. грн., в тому числі:
 - інші операційні витрати 1 717,2 тис. грн.
- (60) Отже, за 6 місяців 2017 року загальні фактичні витрати КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП» на надання послуги з централізованого водопостачання в середньому становили 3 182,9 тис. грн. : $12 \times 6 =$ **1 591,45 тис. грн.**, в тому числі інші операційні витрати в середньому становили 1 717,2 тис. грн. : $12 \times 6 =$ **858,6 тис. грн.**
- (61) Разом з цим, КП «ДОБРОБУТ» листом від 19.09.2019 № 160 (вх. № 66-01/1519 від 20.09.2019) надало Відділенню «Розрахунок фактичної собівартості послуги з централізованого водопостачання за I півріччя 2019 року (період початку надання КП «ДОБРОБУТ» послуги з централізованого водопостачання за тарифами, встановленими в 2017 році для КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП») відповідно до якого, загальні фактичні

витрати КП «ДОБРОБУТ» на надання послуги з централізованого водопостачання становили **932 518,22 грн.**, в тому числі інші операційні витрати – **14 049,93 грн.**

- (62) Враховуючи вищевказане, загальні фактичні витрати КП «ДОБРОБУТ» на надання послуги з централізованого водопостачання були нижчими аналогічних витрат КП «ЯРЕСЬКІВСЬКИЙ ККП», що могло вплинути на розмір тарифу **в бік зменшення** у разі здійснення КП «ДОБРОБУТ» розрахунку тарифу на послугу з централізованого водопостачання відповідно до вимог чинного законодавства.
- (63) Відповідно до пункту 2 частини третьої статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органу місцевого самоврядування належить, встановлення цін/тарифів на комунальні послуги відповідно до закону.
- (64) Згідно із статтею 5 цього ж Закону, послуга з централізованого водопостачання належить до комунальних послуг.
- (65) Пунктом 5 частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що виконавцем послуги з централізованого водопостачання є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання.
- (66) Порядок формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 (із змінами) (далі – Порядок № 869).
- (67) Порядок № 869 визначає механізм формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення для суб'єктів природних монополій, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (пункт 1 Порядку № 869).
- (68) Порядок № 869 застосовується під час установлення органами місцевого самоврядування (далі - уповноважені органи) тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення для суб'єктів природних монополій, зазначених у пункті 1 цього Порядку, та поширюється на таких суб'єктів під час розрахунку зазначених тарифів (пункт 2 Порядку № 869).
- (69) Для встановлення тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення ліцензіат (крім ліцензіатів, що вперше встановлюють тарифи) щороку до 20 серпня подає уповноваженим органам у паперовому і електронному вигляді заяву та розрахунки тарифів на планований період за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення (пункт 8 Порядку № 869).
- (70) Формування тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення здійснюється ліцензіатами відповідно до

річних планів господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних та галузевих нормативів витрат ресурсів, у тому числі галузевих технологічних нормативів використання питної води на підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства з урахуванням основних особливостей технологічних процесів відповідного виробництва, техніко-економічних розрахунків, кошторисів з урахуванням ставок податків, зборів, обов'язкових платежів, цін на матеріальні ресурси та послуги у планованому періоді (пункт 9 Порядку 869).

- (71) Розрахунки тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення проводяться шляхом ділення суми річних планованих витрат повної собівартості та річного планованого прибутку на планований річний обсяг централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, визначений річними планами згідно з пунктом 10 цього Порядку (пункт 11 Порядку № 869).
- (72) Отже, суб'єкт господарювання, що проводить (або має намір проводити) діяльність із централізованого водопостачання, зобов'язаний здійснити розрахунки економічно обґрунтованих планованих витрат на надання послуги з централізованого водопостачання та подати їх до органу місцевого самоврядування для встановлення тарифів, що не було зроблено КП «ДОБРОБУТ».
- (73) Враховуючи вищезазначене, бездіяльність КП «ДОБРОБУТ» щодо нездійснення розрахунків тарифів на послугу з централізованого водопостачання відповідно до встановленого законодавством порядку формування тарифів є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку централізованого водопостачання, що могла призвести до ущемлення інтересів споживачів, що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (74) В ході розгляду справи № 66-2-50/7-20, КП «ДОБРОБУТ» листом від 19.03.2020 № 51 (вх. від 24.03.2020 № 66-01/501) повідомило Відділення, що Підприємство здійснило розрахунки тарифів на централізоване водопостачання та подало їх до ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ для встановлення тарифів.
- (75) За інформацією КП «ДОБРОБУТ», наданою листом від 19.03.2020 № 51 (вх. від 24.03.2020 № 66-01/501), рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ від 11.12.2019 № 41 «Про встановлення тарифів на послуги водопостачання для населення, бюджетних установ та інших споживачів Яреськівської громади»

встановлено тарифи на послуги водопостачання, які надає КП «ДОБРОБУТ». Дане рішення набрало чинності з 01.01.2020.

- (76) Отже, порушення законодавства про захист економічної конкуренції КП «ДОБРОБУТ» припинено.
- (77) Слід зазначити, що на підставі Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», розпорядження Кабінету Міністрів України № 721-р від 12.06.2020 «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територіальних громад Полтавської області» ШИШАЦЬКОЮ СЕЛИЩНОЮ РАДОЮ прийняті рішення від 18.12.2020 «Про припинення КП «ДОБРОБУТ» в результаті реорганізації шляхом приєднання до КП «ТЕХКОМУНБУД» та від 23.02.2021 «Про затвердження передавального акту КП «ДОБРОБУТ».
- (78) За інформацією КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ТЕХКОМУНБУД» ((конфіденційна інформація), ідентифікаційний код юридичної особи - (конфіденційна інформація)) (далі – КП «ТЕХКОМУНБУД»), наданою листом від 29.04.2021 № 179 (вх. № 70-01/2514 від 29.04.2021), з 01.03.2021 КП «ДОБРОБУТ» припинило надання послуги з централізованого водопостачання споживачам, таким чином порушення законодавства про захист економічної конкуренції КП «ДОБРОБУТ» припинено.
- (79) Згідно із даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань за посиланням <https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search>, КП «ДОБРОБУТ» перебуває у стані припинення юридичної особи.

4.2. Наслідки дій Відповідача

- (80) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (81) Бездіяльність КП «ДОБРОБУТ» щодо нездійснення розрахунків тарифів на послугу з централізованого водопостачання відповідно до встановленого законодавством порядку формування тарифів могла призвести до сплати споживачами за послугу з централізованого водопостачання за економічно-необґрунтованими цінами, не відповідності розміру тарифів рівню кількості та якості наданої послуги, що могла призвести до ущемлення інтересів споживачів.

4.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (82) Протягом 2019 року та січня 2020 року конкуренція на ринку послуги з централізованого водопостачання в межах території с. Яреськи

Шишацького району Полтавської області, де розташовані мережі централізованого водопостачання, які знаходяться у користуванні (на балансі) КП «ДОБРОБУТ», була відсутня, тому споживачі (суб'єкти господарювання) не мали можливості отримати цю послугу у іншого суб'єкту господарювання, оскільки мережі централізованого водопостачання знаходились на балансі Підприємства.

- (83) Вищенаведені бездіяльність КП «ДОБРОБУТ» була б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринку послуги з централізованого водопостачання в межах території с. Яреськи Шишацького району Полтавської області, де розташовані мережі централізованого водопостачання, які знаходились у користуванні (на балансі) КП «ДОБРОБУТ», оскільки, у цьому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома суб'єктами господарювання, які могли б надавати цю послугу за прийнятними умовами, і у разі вчинення Підприємством неправомірних дій, які можуть ущемлювати інтереси споживачів, обрали б іншого надавача послуг.
- (84) Жоден із учасників цього ринку не зміг би одноособово, на протязі певного часу вчиняти необґрунтовані дії (бездіяльність) із встановлення умов реалізації товару (послуги) та не зазнавати при цьому збитків внаслідок суттєвого зменшення попиту на свій товар (послугу).
- (85) За умов наявності конкуренції, між учасниками зазначеного ринку відбувалося б змагання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, що є змістом поняття конкуренції згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції». А Підприємство, щоб утримати споживача, уникало б створення умов, що можуть призвести до втрати споживача без достатніх на те підстав. В даному випадку конкуренція на зазначеному ринку була відсутня, а у споживачів відсутні альтернативні джерела придбання послуги з централізованого водопостачання, тому КП «ДОБРОБУТ» мало можливість зловживати своїм монопольним становищем шляхом встановлення умови придбання цієї послуги.

4.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем

- (86) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (87) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим)

становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

- (88) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (89) Враховуючи вищезазначене, бездіяльність КП «ДОБРОБУТ», яке за результатами діяльності протягом 2019 року та січня 2020 року займало монопольне (домінуюче) на ринку послуги з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах с. Яреськи Шишацького району Полтавської області, де розташовані мережі централізованого водопостачання, які знаходяться у користуванні (на балансі) Підприємства, щодо нездійснення розрахунків тарифів на послугу з централізованого водопостачання відповідно до встановленого законодавством порядку формування тарифів, кваліфіковано Відділенням як зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку централізованого водопостачання, відповідно до пункту 2 статті 50, частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що могла призвести до ущемлення інтересів споживачів, що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (90) КП «ТЕХКОМУНБУД», як правонаступник КП «ДОБРОБУТ», на подання з попередніми висновками у Справі повідомило листом від 14.10.2022 № 592 (від 14.10.2022 вх. № 70-01/1500) про визнання вчинення КП «ДОБРОБУТ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

6. Висновки у справі

- (91) Доказами, зібраними у Справі, доведено висновок про те, що КП «ДОБРОБУТ», займаючи впродовж 2019 року та січня 2020 року монопольне (домінуюче) на ринку послуги з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах с. Яреськи Шишацького району Полтавської області, де були розташовані мережі централізованого водопостачання, які знаходились у користуванні (на балансі) Підприємства, як таке, що не мало жодного конкурента на цьому ринку, своєю бездіяльністю, що полягала у нездійсненні розрахунків тарифів на послугу з централізованого водопостачання відповідно до встановленого законодавством порядку формування тарифів, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. Визначення розміру штрафу

- (92) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50

цього закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

- (93) З метою отримання інформації щодо розміру доходу (виручки) КП «ДОБРОБУТ» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2021 рік, Відділенням було направлено вимогу від 22.02.2022 № 70-02/П-1245. У відповідь на вказану вимогу, КП «ТЕХКОМУНБУД», як правонаступник КП «ДОБРОБУТ», листом від 24.03.2022 б/н (вх. від 18.05.2022 № 70-01/1006) повідомило, що форма 2 «Звіт про фінансові результати» за 2021 рік КП «ДОБРОБУТ» не складалась.
- (94) Відповідно до частини п'ятої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», якщо доходу (виручки) немає або відповідач на вимогу органів Антимонопольного комітету України, голови його територіального відділення не надав розмір доходу (виручки), штраф, передбачений абзацом другим частини другої цієї статті, накладається у розмірі до двадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

На підставі вищевикладеного, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ДОБРОБУТ» ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи (конфіденційна інформація)) за результатами діяльності протягом 2019 року та січня 2020 року займало монопольне (домінуюче) на ринку послуги з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах с. Яреськи Шишацького району Полтавської області, де були розташовані мережі централізованого водопостачання, які знаходились у користуванні (на балансі) Підприємства, як таке, що не мало жодного конкурента на цьому ринку.

2. Визнати бездіяльність КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ДОБРОБУТ» ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код

юридичної особи (конфіденційна інформація)) щодо нездійснення розрахунків тарифів на послугу з централізованого водопостачання відповідно до встановленого законодавством порядку формування тарифів порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що могла призвести до ущемлення інтересів споживачів, що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ДОБРОБУТ» ЯРЕСЬКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи (конфіденційна інформація)) штраф у розмірі 5 015,00 (п'ять тисяч п'ятнадцять) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 зазначеного Закону рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК